

BESZÁMOLÓ

**A DÉRI MÚZEUM
számára elvégzett restaurálási munkáról**

**Patrica és Matrica Bt.
1114 Budapest,
Bartók Béla út 39.**

BEVEZETÉS

A Déri Múzeum felkérésére az alábbi restaurálási munkát végeztem el.

A restaurált dokumentum: Gáspár György főbíró és a tanács által 1647-ben kiadott artikulusok az asztalos céh részére

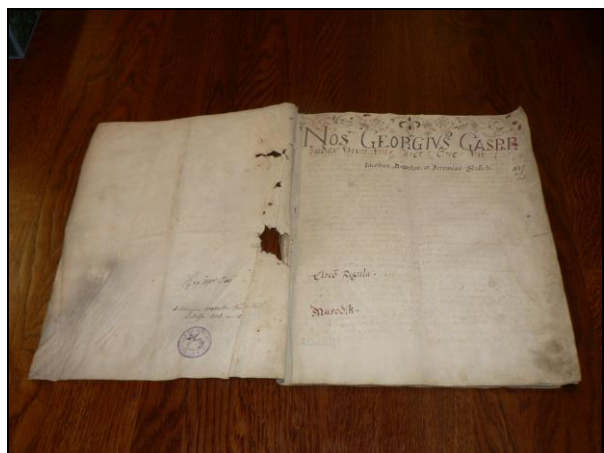
Leltári szám: Sz.1908.249.

Méretei: 34,8 x 29 x 0,4 cm

A dokumentum leírása:

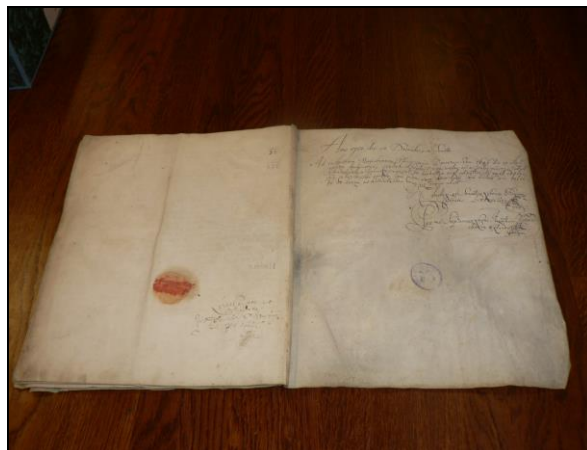
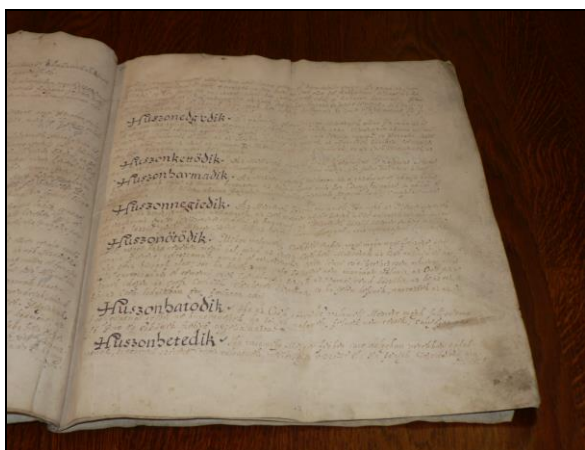
Egyíves füzetként összefűzött, kötés nélküli kéziratos dokumentum. A lapok anyaga pergamen, az írás két színnel kiemelt vasgallusz tinta.

A címoldal egyszerű motívumokkal díszített, az utolsó előtti lapot viaszpecséttel látták el.

A dokumentum restaurálás előtti állapota:

A lapok anyaga kopott, szennyezett, enyhén sérült és hiányos volt, meghullámosodott. Előzetes hosszanti hajtás mentén maradandó deformációt szenvedett. A füzet fűzése meglazult. A lapok szennyezettek, foltosak, újnyomosak voltak. A viaszpecsét nagy része hiányzott.

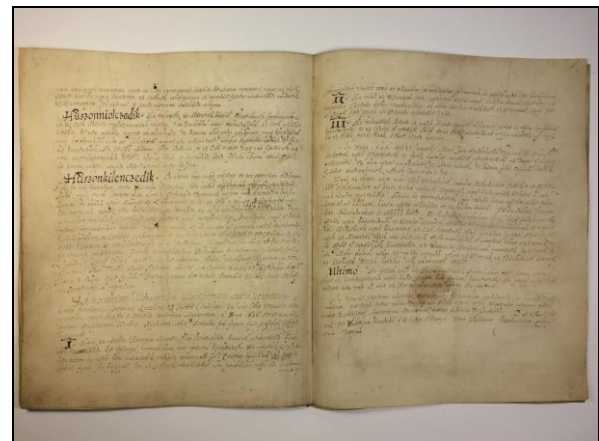
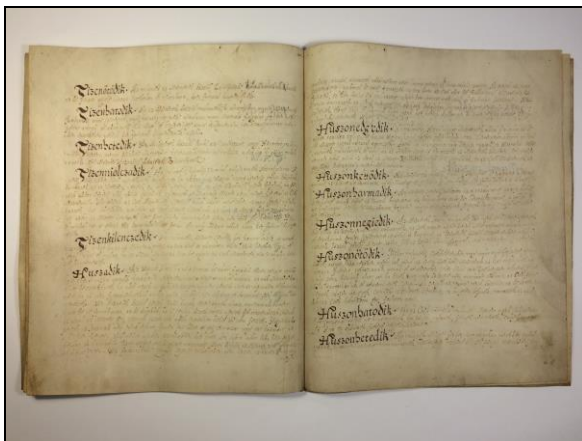
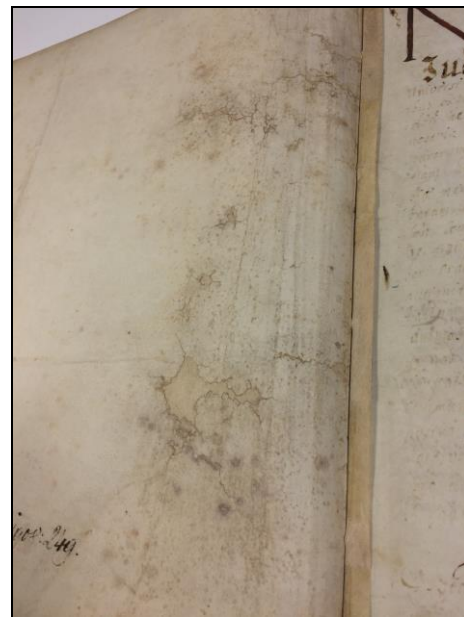
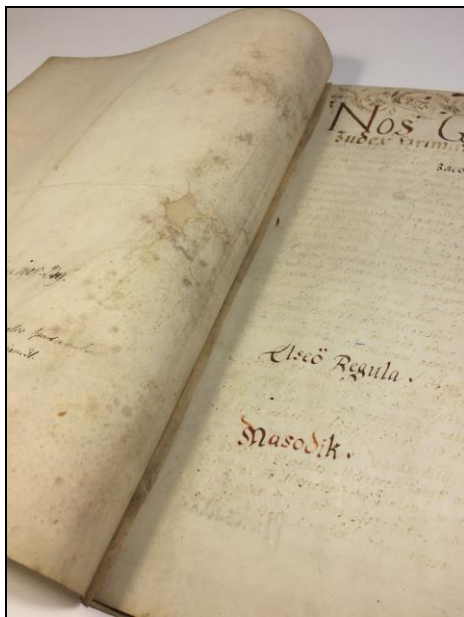
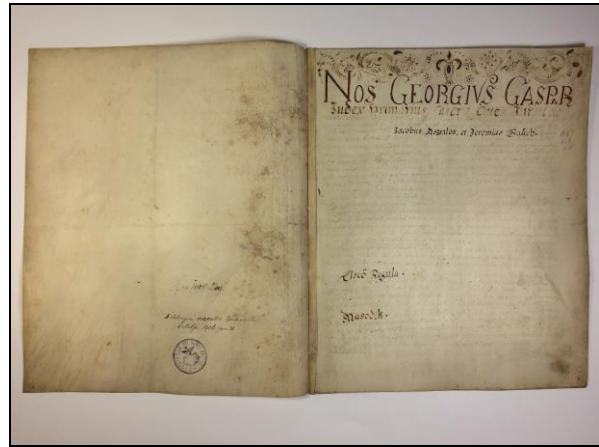

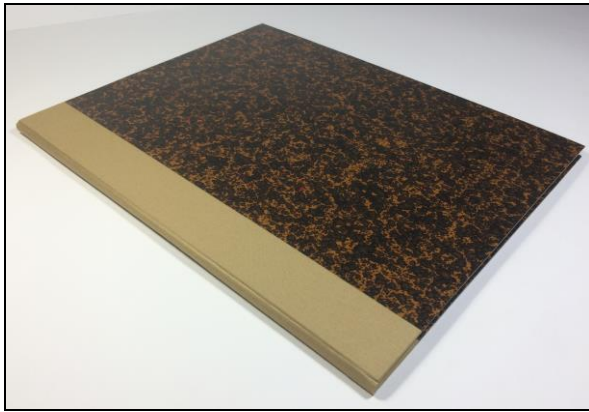
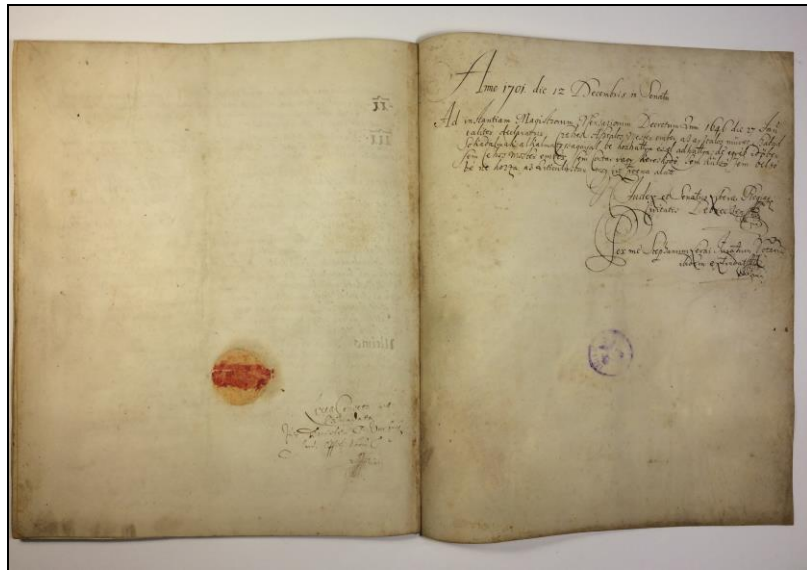
Az elvégzett restaurálás menete:

- **szétszedés:** A fűzés szétbontása.
- **tisztítás:** A lapok száraz tisztítása ecsettel és radírpórral. A lapok száraz tisztítása után etil-alkohol – víz 1:1 keverékével történő tisztítás következett.
- **szárítás:** Üveglapok között, fokozatosan növelt préselés mellett végeztük el az átnedvesedett lapok szárítását-kisimítását.
- **javítás:** A pergamen hiányainak pótlását megfelelő színű és vastagságú pergamennel készítettük el.
- **fűzés:** Az eredeti módon, kenderzsineg felhasználásával történt.
- **tároló doboz készítése**
- **dokumentáció készítése**

Ráfordított munkaidő: 80 munkaóra

A DOKUMENTUM RESTAURÁLÁS UTÁNI ÁLLAPOTA

Budapest, 2021. június 22.

Maja Csi-Edit
Hajdu Zsófia Edit
okleveles restaurátor művész

Déri Múzeum

4026 Debrecen, Déri tér 1.

Adószám: 15372356-2-09

Telefon: +36 (52) 322-207 • Fax: +36 (52) 417-560

E-mail: deri@derimuzeum.hu • Web: www.derimuzeum.hu

Pályázati tevékenység összefoglalása

A Déri Múzeum és a Történeti Tár mindig is nagy hangsúlyt fektetett a céhes dokumentumok megőrzésére, feldolgozására, állományvédelmére, valamint arra, hogy ezek az emlékek a szakmai és a szélesebb közönség számára egyaránt elérhetőek legyenek kutatások és kiállítások révén.

Ennek érdekében NKA-pályázatok segítségével több mint másfél évtizede elkezdődött a Déri Múzeum céhes dokumentumainak restaurálása. A restaurálási tevékenységet kezdetektől fogva Hajdu Zsófia Edit, okleveles restaurátor művész végzi, aki ennek köszönhetően jól ismeri állományt. A céhes dokumentumok legigényesebb tárgyai közé a köttetett céhes dokumentumok tartoznak, amelyek általában céhszabályzatok, artikulusok. Ezek rendszerint pergamenalapú lapokból állnak, pergamenborításúak, míg a kései dokumentumok bőr- és keménytáblás kötésűek. Közöttük több iparművészeti szempontból jelentős könyvkötészeti munka akad.

A 2020-as NKA-pályázat során – pályázati azonosító 204111/04289 – két céhes dokumentum restaurálására nyújtottunk be pályázatot. Az elnyert összeg nem fedezte a teljes költségeket, így a restaurátorral egyeztetve az a döntés született, hogy a kettő közül a kényesebb tárgyat restauráltatjuk. A *Gáspár György főbíró és tanács által 1674-ben kiadott artikulusok az asztalos céh részére* c. dokumentum (leltári szám: Sz.1908.249.) egyíves füzet, pergamenlapokból álló kézirat. A restaurálás előtt a lapok kopottak, szennyezettek voltak, több helyen hiányosak, meghullámosodtak, míg a kötés meglazult. A dokumentum átadására 2020 végén, 2021 elején került sor és 2021 májusára készült el a restaurálás.

A dokumentum restaurálása a restaurálási tervben leírtaknak megfelelően és maradéktalanul teljesítve zajlott. A lapok tisztítása, szárítása és kisimítása megvalósult, a hiányok pótlása és a kézirat újrafűzése az eredeti adottságokat figyelembe véve történt. A céhanyag számára külön tartó készült, amely biztosítja a megfelelő tárolást, megakadályozza a lapok gyűrődését, száradását és hullámosodását, segíti a kézirat tartását – megfelelően az állományvédelmi szempontoknak. A pályázati tevékenység során az esetleges nehezítő körülmények ellenére

(járványhelyzet, elfoglaltságok, egyéb restaurálási munkák...) Hajdu Zsófiával folyamatos és zökkenőmentes volt az együttműködés és a kommunikáció.

Összegezve a pályázati tevékenység tapasztalatait, a megvalósulás sikeresnek és eredményesnek mondható. A dokumentum restaurálásával a céhes állomány újabb kényes darabjának állagromlását sikerült megállítani. Ezzel ismét egy közelebb lépéssel került ahhoz a Déri Múzeum és a Történeti Tár, hogy az ország egyik nagy céhtörténeti állományának helyreállítása megvalósuljon, s az a későbbiekben megfelelő módon prezentálva legyen publikáció, kiállítás és adatbázis formájában.

Ezúton szeretnénk megköszönni az NKA Közgyűjteményi Kollégiumának a lehetőséget a pályázat pozitív elbírálásával, valamint Hajdu Zsófia Edit restaurátor művésznak munkáját, amely együttműködés a tervek és remények szerint a későbbiekben is folytatódni fog.

Debrecen, 2021. július 9.

Váradi Katalin

történész, muzeológus
Déri Múzeum, Történeti Tár